

C H U O N G : 32

TRONG ĐÁY LÒNG mờ-mịt của Bác-sĩ Gottlieb, phải chăng ông không xúc-động một chút nào trước tình thương cao-cả của Thượng-đế, trước nỗi thống-khổ bao-la của nhân-loại, phải chăng ông oán-hận những bác-sĩ coi học-vấn của mình chỉ có giá-trị là dùng để quảng cáo cho cái nghề chữa bệnh của mình, phải chăng cái thiên-tài của ông đòi một cách âm-thầm, một cách mãnh-liệt, không do-dự, không e-dè trước một trở-ngại nào, để cho có một đời sống riêng biệt ? Chắc-chắn là ông, một người đã sả-thân ra để nghiên-cứu những phương-pháp giúp cho nhân-loại khỏi nhiễm bệnh-tật, trên thực-tế không quan-tâm mấy đến việc đem những phương-pháp đó ra ứng-dụng. Ông cũng giống như một họa-sĩ phi-thường, khinh-khi khiêu-thảm-mỹ của quần-chúng, nên sau khi đã bỏ cả một đời ra để sáng-tác xong rồi lại định hủy bỏ hết các tác-phẩm của mình đi, e để nó bị những con mắt của đám quần-chúng ngu-muội, đã không biết thương-thức, lại còn chê-bại làm cho nó mất cả giá-trị đi.

Bức thư của Bác-sĩ Stokes không phải là cái tin đáng sợ duy-nhất về bệnh dịch-hạch đương hoành-hành ở St. Hubert, ngày mai nó có thể lan tới Barbados, tới Quần - đảo Virgin tới Nữu-Uớc. Ross McGurk là ông hoàng của tân lãnh-địa đó, được phục-dịch còn hơn bất cứ một phó quốc-vương nào trong thâm cung biệt điện nước Cổ Ba-Tu. Thuyền-trưởng của ông ghé qua hàng trăm bến nước, xe lửa của ông chạy xuyên qua hàng ngàn cây số rừng-rậm, các công ty ban báo cho ông biết những tin-tức về cuộc tuyến-cử sắp tới ở Colombia, về vụ gặt mía ở Cuba, về những lời Thống-đốc Robert Fairlamb đã nói với Bác-sĩ Inchcape Jones trước cửa tự dinh của ông. McGurk và sau ông là Bác-sĩ Gottlieb biết rõ tình-hình bệnh dịch ở St. Hubert hơn cả cái bọn "lười mà lại muốn thụ-hưởng an-lạc" hàng ngày ngồi uống rượu ở Nhà Hàng Băng-Thất.

Tuy nhiên, Gottlieb vẫn không động lòng chút nào, ông vẫn mài nghiên - cứu cách cấu kết hóa-học của các chất phản-độc mà ông vẫn chưa tìm ra được, công-việc này lại thường bị gián-đoạn vì những vấn-đề như : Cô Pearl Robbins đã có đủ bút chì dùng chưa, B.S. Hollebird có nên tiếp phái-đoàn Khoa-học Lét-tê-ni chiều nay, để B.S. Sholtheis có thể đi dự hội-nghị của Anh-Quốc Quốc-giáo về "Sự Hạng-Chế Bánh Thánh" không.

Ông phải tiếp nhiều khách quá : nào là

các nhân-viên Nha Y-Tế Xã-Hội, nào là B.S. Almus Pickerbaugh một nghị-sĩ có tiếng tăm nào đó ở Hoa-thịnh-đốn, rồi lại đến B.S. Sonderselius và cả B.S. Martin Arrowsmith nữa "chả biết có phải vì lớn quá hay vì bé quá mà Martin không thể bắt chước được cái lối tập-trung tu-tướng và cái tính lãnh-đam quá-quắt của Gottlieb không ?"

Có tin đồn là B.S. Arrowsmith ở Viện McGurk có thứ thuốc gì trừ được tiết-nọc bệnh dịch-hạch. Có nhiều thư gửi tới Gottlieb hỏi : "Có thể nào trong tay Bác-sĩ sẵn có thuốc cứu giải, mà Bác-sĩ có thể đứng yên nhìn hàng ngàn những người xấu số ấy chết gục trên đảo St. Hubert được không? Hơn nữa, Bác-sĩ có thể để yên cho cái binh dịch kinh-khủng kia chiếm được một chỗ đất đứng trong Tây Bán-Cầu này không? Kính thưa Bác-sĩ thân mến, đây là lúc Bác-sĩ tỉnh giấc mơ khoa-học của Bác-sĩ để mà hành-động đấy !"

Rồi Ross McGurk trong bữa cơm trưa ở Viện, đương ngồi ăn một miếng bí-tết ngon lành, nói bóng gió, nhưng cũng không quanh co cho lắm, rằng đây là cơ-hội cho Viện được lừng danh khắp thế-giới.

Chẳng biết là do McGurk thúc-bách, hay là do dư-luận quần-chúng đòi-hỏi, hoặc do trí tưởng-tượng của chính Gottlieb đã thức-tỉnh để nhận thấy nỗi đau khổ của những dân da đen

ở nơi ruộng mía xa-xôi kia, mà Gottlieb bỗng gọi Martin tới bảo :

"Có tin cho tôi biết là có bệnh dịch phế-viêm ở Mãn-Châu và bệnh dịch-hạch ở St. Hubert thuộc Tây Ấn-Độ. Martin, nếu tôi có thể tin-nhiệm được ở anh chỉ dùng tiêu-tổ phage chữa cho một nửa số bệnh-nhân thôi, còn nửa số kia không chữa gì cả dùng để đối-chiếu, không cho chích thuốc phage, mà chỉ giữ đúng phép vệ-sinh thông thường, để anh có thể định được giá-trị của tiêu-tổ phage một cách chính-xác và hoàn-toàn như mình đã xác-định được sự truyền bệnh sốt-rét của giống muỗi, nếu anh chịu làm như vậy, tôi sẽ phải anh xuống St. Hubert. Anh nghĩ sao ?"

Martin thề rằng chàng sẽ tuân theo điều kiện thí-nghiệm đó, chàng sẽ đem bệnh-nhân được trị-liệu so-sánh với bệnh-nhân không được trị-liệu, để định-đoạt giá-trị của tiêu-tổ phage và biết đâu từ đây vĩnh-viễn bệnh dịch-hạch sẽ diệt-tuyệt, chàng sẽ giữ cho lòng thật sắt đá, và đôi mắt cho thật tinh-tường.

Gottlieb nói, "Mình sẽ để Sondelius cùng đi một thế, Ông ấy sẽ khoa chiêng gióng trống âm-ỹ lên để gây ảnh-hưởng với báo-chí, lấy tiếng cho Viện, cái tiếng một Ông Giám-Đốc cần phải có, người ta vừa mới bảo cho tôi biết như vậy".

Sondelius không những bằng lòng - ông

còn đòi đi cho bằng được.

Martin chưa bao giờ được đi ra ngoại-quốc - chàng không thể coi Gia-nã-đại mà chàng đã có dịp đến làm bồi ô-ten, trong một dịp hè ở đây là một ngoại-quốc được. Chàng không thể ngờ rằng chàng sắp tới một nơi có những cây cọ lá gồi, có những bộ mặt da đen như lọ nôi, có những đêm Giáng-sinh nóng-bức uế-oải. Trong khi Sondelius đi đặt may quần áo vải và tìm mua một cái mũ đi nắng cho thích-hợp, thì Martin bận chế thuốc phage chống dịch-hạch cho thật nhiều: một trăm lít đóng trong các ống nhỏ. Chàng vẫn cảm thấy như lúc bình-thường, con người chàng không có gì khác lạ, nhưng trong các hội-nghị người ta đương bàn-tán tới chàng, các cường - quốc thế-giới đương chú ý tới chàng!

Ủy-Ban Quản-Trị của Viện họp phiên đặc-biệt để góp ý-kiến với Martin và Sondelius về các phương-pháp họ sẽ đem ra thực-hiện. Vì phiên họp này mà Ông Giám-Đốc Đại-học Wilmington phải bỏ cuộc hội - kiến đầy hứa-hẹn với một nhà tỷ-phú được cấp học-vi đại-học, Ross McGurk phải bỏ cuộc đánh gôn, và một trong ba khoa-học-gia giáo-sv đại-học phải đắp máy bay tới cho kịp giờ họp. Đương ở phòng thí-nghiệm thì Martin bị triệu-tập tới họp, trong óc hãy còn bàng-hoàng về chi-tiết công việc đương làm, nào chơi Erlenmeyer, nào đất lọc, phễu lọc đã khử-trùng, chàng mặc chiếc

sợ-mi có mềm nát nhàu, ra chạm trán với những "Nhân Vật Chỉ Dám Vui Có Hạn" ấy và chàng thấy mình từ nay không còn có thể mai-danh ấn-tích làm một người tầm-thường nữa mà được coi như một nhà lãnh-đạo mà người ta tin rằng không những sẽ làm được nhiều việc huyền-diệu, mà còn giải-thích trước cho người ta thấy mình quan-trọng như thế nào, viên - thực như thế nào và thần-diệu đến mức nào.

Thoạt tiên chàng thấy ngưng-ngưng, e-ngại trước năm Ủy-Viên Quản-Trị mắt đeo kính trắng, vẻ mặt trang-nghiêm, ngồi như năm ông Quan Tòa Tối-Cao Pháp-Viện ở cái bàn cao trong Hồng-Vận-Sảnh - Gottlieb ngồi hơi né xa một chút, nhưng cũng cố làm ra vẻ nghiêm - trọng và siêu-việt. Nhưng Sondelius bỗng xông-xộc đi vào, người to-lớn đồ-sộ, vẻ sốt-sắng nhiệt thành, Martin bất-chợt không thấy e - ngại ngưng-ngưng gì nữa, và cũng thấy hết kính-trọng người trước kia đã có lần là ông thầy dạy chàng về môn vệ-sinh công-cộng.

Sondelius muốn giết hết giống chuột St. Hubert, ban-bố lệnh kiểm-dịch, dùng huyết-thanh của Yersin, thuốc ngừa bệnh của Haffkine, thuốc phage của Martin, cả ba thứ thuốc một lúc cho tất cả mọi người ở St. Hubert, không trừ một người nào.

Martin phản-đối, Lúc này người ta tưởng chừng như Gottlieb đương nói, chứ không phải

là Martin nói nữa.

Chàng hùng-hổ nói rằng chàng biết lòng nhân-đạo không thể để cho người ta dùng những con người đau khổ đáng thương ấy làm vật thí nghiệm, nhưng chàng thấy ít nhất cũng phải lấy riêng vài người ra để thí-nghiệm thật sự và nếu để cho công cuộc thí-nghiệm của chàng bị lỡ-dở vì dùng nhiều thứ thuốc một lúc, khiến người ta không biết bệnh-nhân khởi là nhờ ở thuốc của Yersin, của Haffkin hay thuốc phage hay chẳng nhờ ở thuốc nào cả, như vậy thì chàng thực đáng bị khiển-trách, mà đáng bị khiển-trách ngay trước Ủy - Ban Quản-Trị này là khác.

Các Ủy-Viên Quản-Trị chấp-nhận kế-hoạch của chàng. Dầu sao đi chăng nữa, nếu họ muốn cứu-nhân độ-thể, tại sao lại không để cho một nhân-viên đại-diện Viện McGurk cứu-độ chẳng hơn là để cho Yersin hay Haffkine hay cái lão già thô-lỗ Sondelius ấy cứu-độ ư ?

Ủy-Ban quyết-định rằng nếu Martin có thể tìm thấy ở St. Hubert một quận nào tương-đối ít bị ôn-dịch tàn-phá, thì chàng có thể dùng nơi đó để thí-nghiệm, một nửa dân - số được chích thuốc phage, một nửa không chữa trị gì cả. Trong những khu-vực bị ôn - dịch hoành-hành, chàng có thể chích phage cho hết thấy mọi người, và nếu bình giảm đi một cách khác thường thì đó là một cuộc thí nghiệm thứ yếu.

Nhưng về vấn-đề không biết nhà chức-trách ở St. Hubert có cho Martin quyền thí-nghiệm và Sondelius quyền giữ trật-tự hay không, thì Ủy-Ban không biết, vì thực ra nhà chức-trách St. Hubert không yêu cầu cứu-trợ. Viên Y-Sĩ-Trưởng, một gã tên là Inchcape Jones đã phúc đáp bức điện-văn của Viện như sau này: "Thực-sự không có truyền - nhiễm, không cần cứu-trợ". Nhưng McGurk hứa sẽ giựt dây hết mọi nơi để cho Phái-đoàn McGurk mà trưởng Phái-Đoàn là Martin Arrowsmith, Cử-Nhân Văn - Khoa, Tiến-Sĩ Y-Khoa, được nhà chức-trách ở đó đón tiếp.

Sondelius vẫn nhất-định cho rằng trong lúc nguy-cấp như thế này mà còn nghĩ tới truyện thí-nghiệm thì thực là vô-nhân-đạo, nhưng khi nghe những lời biện - luận sát lý của Martin, thì ông - một người tuổi tuy đã già nhưng cổ vẫn bạnh ra như cổ bò mộng và tinh-khí vẫn như con nít, thấy cái gì mới lạ và đúng với sự-thật thì thích ngay, chịu ngay, chứ không như Almus Pickerbaugh thấy ai có ý kiến gì về khoa-học khác mình là coi ngay như người ta công-kích mình, xúc-phạm đến mình.

Sondelius nói ông sẽ đi riêng, không phụ thuộc gì vào Martin với McGurk, nhưng khi nghe Ủy-Ban Quản- Trị nói thực tình họ cũng không muốn ông dính-dãng gì vào công-việc này vì họ sợ ông dùng bừa bãi chất huyết-thanh, song họ sẽ cung-cấp cho ông đủ máy-móc, dụng-cụ để

tùy thích ông giết chuột, thì ông lại chịu đi với phái-đoàn ngay.

Ông hí-hùng nói :

- Rồi các ông xem ! Tôi là đại-tướng chỉ huy đoàn quân giết chuột ! Mỗi khi tôi đặt chân vào một nhà kho nào, lũ chuột sẽ nói ngay, "Kìa, cái lão Gustaf đã đến kia kìa... mình chỉ còn nước chết !" và chúng sẽ lăn ra giơ bốn chân lên trời mà chết! Tôi rất sung-sướng được các ông đứng sau yểm-trợ, vì tôi mất nghiệp rồi... Máy cái chúng-khoán dầu hỏa tôi vừa mua có vẻ như đang xuống giá... và tôi sẽ cần tới rất nhiều hơi a-cit hy-dơ-rô-cy-anic. Ồ, cái lũ chuột ấy ! Rồi các ông xem ! Thôi bây giờ tôi phải đi gọi cái điện-tín báo tin cho người ta biết tuần tới tôi không thể đến diễn-thuyết được - hứ ! mà tôi đi diễn-thuyết cho một trường nữ-học, tôi là một kẻ biết nói tiếng chuột, và biết dùng bảy thứ bẫy chuột đẹp chết người, mà lại đi diễn-thuyết cho nữ-sinh-viên nghe thì có kỳ không!

II

Martin từ trước chưa bao giờ gặp sự nguy hiểm nào lớn hơn khi phải bơi trong nước lụt, hồi chàng còn là một nội-trú-viên tại binh-

viện. Từ sáng cho tới nửa đêm, chàng bận không để đâu cho hết việc, nào là chế - tạo thuốc phage, nào là tiếp-nhận những lời khuyên-bảo, những ý-kiến mà chàng không cầu, của khắp mặt nhân-viên trong Viện, đến nỗi chàng không còn có thời-giờ để nghĩ tới những nỗi nguy-hiểm của một bệnh dịch truyền-nhiễm, nhưng khi đi ngủ, đầu óc hãy còn quay-cuồng với những kế-hoạch dự-trù, khi đó chàng mới thấy khá rõ cái nguy có thể chết được, thật là khổ-sở.

Về phần Leora, khi nàng biết truyện chàng sắp đi đến một hòn đảo mà thần chết đương quấy-nhiều, một nơi có những phong-tục, những cây-cối, và những bộ mặt kỳ-dị (một nơi có lẽ người ta nói một thứ tiếng lạ-lùng và không có chiếu bóng, không có đến cả thuốc đánh răng), nàng lờ đi như không biết có truyện đó, rồi lặng-lẽ suy-nghĩ một mình, đúng y như cái lối nàng vẫn hay lấy một ít thức ăn trong bữa cơm đem giấu đi để đến đêm, lúc nào khoái thì moi ra ăn, vừa ăn vừa suy-nghĩ, lấy làm hứng-thú như một cô bé xấu tính xấu nét. Martin lấy làm mừng thấy mình lo - lắng mà nàng không làm cho mình phiền lòng thêm. Nhưng ba ngày sau nàng bảo chàng :

- Em sẽ đi với anh.
- Không. Em ở nhà !
- Em cứ đi !
- Nguy-hiểm lắm !
- Nói bậy ! Làm gì mà nguy-hiểm. Anh chỉ việc chích cho em một phát thuốc phage quý

báu của anh, thế là em sẽ bình-an vô-sự. Ồ, em có một đức ông chồng chữa bệnh, thực thế! Em lại phải tiêu một đồng tiền sắm một ít quần áo mỏng, nhưng em dám đánh cuộc là St. Hubert không nóng như ở Dakota vào tháng Tám đâu.

- Lee ! Cung ! Hãy nghe anh nói đã! Anh thì anh tin là phage phòng cho người ta khỏi mắc bệnh dịch... rồi em xem, anh sẽ tự chích cho anh một liều phage mạnh cho mà xem !... nhưng anh không chắc cho lắm, vì thuốc trên thực-tế có hoàn-toàn đi chẳng nữa, nhưng cũng có khi nó không hợp với một vài người và không miễn-dịch được cho họ. Cung không thể đi được đâu cung ạ. Thôi, anh đi ngủ đây, buồn ngủ quá rồi...

Leora nắm ngay ngực áo chàng, trông dữ-dẫn và buồn cười như một con mèo đang đánh nhau, nhưng mắt nàng không buồn cười chút nào, cả cái giọng nàng rền-rĩ cũng vậy, cái giọng rền-rĩ ai-oán muôn thuở của những người vợ lính :

- Cung ơi, thế anh không biết rằng ngoài anh ra em không còn lý-thú gì để sống nữa sao ? Em cũng có thể tự tao cho mình một lẽ sống, nhưng thành-thực mà nói, em rất sung-sướng để mặc anh thu-hút em. Em chỉ là một con lười-biếng, ngu-dốt, vô-dụng, trừ ra được có mỗi một việc có lẽ là làm cho anh được vui hưởng hạnh-phúc gia-đình một phần nào. Nếu anh đi đến nơi xa-xôi như vậy mà em ở

nhà không được biết anh có khỏe mạnh không, hoặc nói đại nếu anh chết mà một người nào khác trông nom săn-sóc xác anh, cái xác mà em yêu thương không kể sao cho xiết - em không yêu thương nó sao, cung ? - nếu như thế thì em đến phát điên lên mất, em nói thực đấy - anh không thấy em nói thực sao... em sẽ điên lên mất ! Đúng thế... em với anh tuy hai mà một, em là anh, em phải đi với anh. Em sẽ giúp anh một tay ! Chế thuốc cấy, làm đủ mọi việc. Anh biết đấy, trước kia em thường hay giúp anh như thế nào. Ờ, ở Viện McGurk này, công-việc của anh phức-tạp quá, em chả giúp anh được mấy tý, nhưng hồi ở Nautilus em đã giúp anh được nhiều việc... có đúng em đã giúp anh được nhiều việc không anh?... và rất có thể ở St. Hubert... (Giọng nàng nghe như giọng đàn bà nửa đêm bị sợ-hãi khủng-khiếp)- Rất có thể anh chẳng kiếm được người nào giúp anh được một may-may bằng em, và em sẽ lo nấu ăn và đủ mọi thứ cho anh...

- Em yêu, em đừng làm cho anh đau khổ thêm nữa đi. Phải xa em là anh đã đau khổ lắm rồi...

- Thôi dứt anh đi, sao anh lại đi dùng những câu sáo muộn đời mà ông chồng nào cũng dùng nói với vợ, để nói với em, nghe chán cả tai ! Em không phải là một người vợ. Mà anh cũng không phải là một người chồng. Anh là một người chồng xấu ! Anh chả săn-sóc em một chút nào cả. Cứ mỗi lần anh để ý tới em là

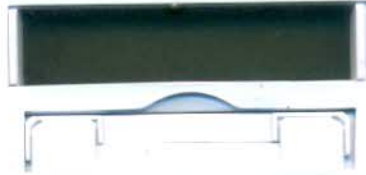
cái hôm áo em bị đứt mất một cái khuy phải gió, cái khuy em đã khâu đi khâu lại không biết bao nhiêu lần rồi mà nó vẫn đứt, thì em biết làm sao được, thế mà anh cũng la em! Nhưng em cóc cần. Có anh còn hơn bất cứ một anh chồng phong-nhã nào... Nói tóm lại là em sẽ đi với anh !

Gottlieb phản-đối việc Leora theo đi, Sondelius thì găm lên, còn Martin thì lo buồn hết sức, nhưng Leora vẫn cứ đi - hành-động khéo-léo duy-nhất mà Gottlieb làm được từ khi nhậm-chức Giám-đốc đến giờ là cử Leora làm "Thư-ký và Phụ-tá Kỹ-thuật của Phái-đoàn McGurk Diệt Vi-Trùng và Trừ Bệnh Dịch tại Quần-Đảo Tây Ấn-Độ" và trả lương nàng tử-tế.

III

Trước hôm Phái-đoàn khởi-hành, Martin cố đòi Sondelius chích một liều thuốc phage, nhưng ông từ chối.

- Không. Bao giờ anh biến-đổi tâm -tính thành người nhân-đạo, và chích thuốc ấy cho hết thầy mọi người ở St. Hubert, thì lúc đó tôi mới chịu để anh chích cho tôi. Và thế nào rồi anh cũng sẽ làm như thế cho mà xem! Chờ tới khi anh thấy cả ngàn người họ đau khổ,

anh sẽ biết. Anh chưa thấy cảnh ấy bao giờ mà chắc chắn lúc ấy anh sẽ quên khoa-học và sẽ cố cứu chữa cho hết thấy mọi người. Chờ khi nào anh chích cho tất cả những người bạn da đen của tôi ở trên đảo đó, rồi anh muốn chích tôi thì hãy chích.

Trưa hôm đó, Gottlieb kêu Martin tới gặp-ngừng nói :

- Mai anh sẽ đi Blackwater.

- Thưa vâng.

- Hừ. Anh sẽ vắng mặt trong ít lâu.

Tôi... Martin, anh là người bạn quen biết lâu nhất của tôi ở Nữ-Uớc này, anh và Miriam. Ngày tôi hỏi thực anh nhớ. Thoạt kỳ thủy anh và Terry cho rằng tôi không nên nhận chức Giám-Đốc. Thế bây giờ anh cố cho rằng tôi nhận chức này là khôn không ?

Martin trở mặt ra ngạc-nhiên, rồi vội đối trá... nói ngay ra điều mà ông đương mong tôi để an-ủi ông.

- Tôi rất vui lòng thấy anh nghĩ như vậy. Chắc anh cũng đã biết từ lâu việc mà tôi cố gắng làm cho bằng được. Tôi biết là tôi có những lỗi-lầm, nhưng tôi chắc, sau cái vụ đi chạy theo danh-vọng của Tubbs và Holabird, Viện này đã bắt đầu có cái sắc-thái khoa-học thực-sự... Tôi không biết làm cách nào để tống-khú Holabird, cái thằng lưu-manh trong giới khoa-học ấy ? Nếu nó không quen thân với Capitola... quen xã-giao như người ta

nói ấy mà ! Nhưng dẫu sao thì...

"Có người bảo Max Gottlieb không thể nào làm nổi cái trò trẻ-con điều-khiển cái Viện này. Hừ ! Mua số ghi chép ! Muốn đàn bà quét nhà ! À không... đàn bà quét nhà thì do ông quản-ly muốn kia nhỉ ? Nhưng dẫu sao thì..."

"Thấy anh và Terry nghi-ngờ tôi, tôi không lấy thế làm giận. Tôi là người lớn, tôi cho phép ai có ý-kiến riêng của người ấy. Nhưng tôi rất hài lòng... tôi rất mến hai anh... chỉ có hai anh mới thật là con của tôi... (Ông đưa bàn tay khô héo ra nắm lấy cánh tay Martin). Tôi rất mừng thấy anh nhận biết thấy tôi bây giờ đã bắt đầu làm cho Viện này thành một Viện khoa - học thật sự, đúng với ý-nghĩa của nó. Tuy nhiên cũng có những kẻ thù ghét tôi. Martin, anh tưởng tôi nói đùa đấy à, anh có muốn tôi kể cho anh truyện người ta đương mưu-toán chống tôi không ?

"Ngay đến cả Yeo, trước kia tôi cứ tưởng hắn là bạn. Tôi cứ tưởng hắn là một sinh-ly vật-học-gia chân-chính. Nhưng vừa mới ngày hôm nay hắn đến bảo tôi là tôi không cho hắn đủ nhím biển để thí-nghiệm. Làm như tôi có thể lấy không-khí làm thành nhím biển không bằng ! Hắn nói tôi để cho hắn thiếu đủ các thứ vật-liệu. Tôi ! Con người từ xưa đến nay bao giờ cũng đứng về phe...tôi không cần biết người ta trả lương cho các khoa-học-gia thế

nào, nhưng tôi bao giờ cũng đứng về phe chống đối cái lão Silva điên-điên khùng-khùng và tất cả những kẻ như lão, tất cả những kẻ thù của tôi...

"Anh Martin, chắc anh không biết là tôi có bao nhiêu kẻ thù ! Họ không dám lộ diện ra đâu. Trước mặt thì họ cười cười nói nói, với tôi đấy, nhưng sau lưng thì họ lại thì-thầm với nhau... rồi tôi sẽ cho Holabird biết tay... hấn luôn luôn tìm cách hại tôi và kéo Pearl Robbins về phe hấn, nhưng Robbins là một cô gái đung-đắn, cô ấy biết công việc của tôi làm, nhưng..."

Ông có vẻ bối-rối, ông ngó chăm-chăm vào mặt Martin, tựa hồ như ông chưa biết rõ mặt chàng, rồi nói, giọng năn-nỉ :

"Martin, tôi đã già đi nhiều... không phải già vì tuổi-tác... à, có chứ, tôi ngoài bảy-mươi rồi còn gì nữa...nhưng tôi già đi vì lo-lắng ưu-phiền thì nhiều. Nếu bây giờ tôi vẫn khuyên bảo anh như bao năm trước tôi vẫn thường làm, chả biết anh có giận tôi không ? Tuy bây giờ anh không còn là một sinh-viên như hồi còn ở Queen City - à không, ở Winne-mac chứ nhỉ - Bây giờ anh đã lớn tuổi rồi, và anh làm việc đường-hoàng chân-chính. Nhưng...

"Anh phải hết sức dè-dặt cho bất cứ một cái gì, ngay cả cái lòng tốt biết thương người của anh, làm hỏng công cuộc thí-nghiệm của anh ở St. Hubert. Tôi không đem vấn-đề nhân-đạo ra mà giấu-cột như trước kia tôi

vấn thường hay làm đầu, một đôi khi tôi nghĩ rằng cái giống người thô-bỉ, hay tranh dành gây-gỗ nhau, chưa chắc đã duyên-dáng, đã tao nhã, đã có óc thẩm-mỹ như giống mèo đầu. Nếu quả như vậy thì người ta cần phải có kiến văn, học-thức. Rất nhiều người có lòng tốt, sẵn-sàng giúp đỡ nhau, nhưng rất ít người chịu học-hỏi cho rộng thêm kiến-văn, tri-thức. Số anh may mắn ! Anh có thể là người diệt-trừ được tuyệt-nọc mọi bệnh dịch, và có thể cái lão già Max Gottlieb này cũng đã giúp anh được chút gì trong công cuộc đó, rất có thể, phải không Martin ?

"Đến St. Hubert, anh đừng có nhất mực chỉ làm một bác-sĩ tốt. Anh phải biết thương, ồ, phải đặt nặng tình thương những thế-hệ mai sau, để có thể giữ cho lòng đừng mềm-yếu cảm-thương những người mà anh sẽ thấy chết ở trước mắt anh.

"Chết... Chết là yên.

"Đừng để một cái gì, ngay cả cái tình thương đẹp-đẽ hay cái lòng sợ chết của chính anh, cản-trở anh hoàn-thành công-cuộc thí-nghiệm thuốc phage. Đừng để cho công cuộc đó dở-dang. Và đã là bạn của tôi... Nếu anh làm được việc ấy, tức là cái Chức-vụ Giám-đốc của tôi có thành-quả. Chỉ một việc đó thôi cũng đủ chứng-minh cho tôi..."

Martin buồn-bã trở về phòng thí-nghiệm thì thấy Terry Wickett đương chờ chàng.

"Này Slim, tôi phải xen vào công việc

này chỉ cốt để xin anh có một điều là nếu anh có thương ông Thánh Gottlieb của chúng ta thì anh nên ghi chép kết-quả thí-nghiệm cái chất phage của anh cho đầy đủ, thấy cái gì thì ghi chép ngay cái ấy, đừng để lâu quên đi, và phải ghi chép bằng mực đầy nhé !"

"Terry, nghe anh nói, tôi thấy hình như anh có ý nghĩ là tôi khó có hy-vọng tự tay tôi mang những bản ghi chép ấy về đây thì phải".

Terry trả lời một cách yếu ớt, "Ồ, cái anh này làm sao thế !"

IV

Bệnh dịch ở St. Hubert chắc đã tăng gia ghê-gớm nên trước ngày Phái-đoàn McGurk lên đường, Bác-sĩ Inchcape Jones tuyên-bố đảo bị kiểm-dịch. Người ta có thể lên đảo nhưng không được phép dời đi. Ông tuyên-bố như vậy mặc dầu Thống-Đốc Robert Fairlamb rất băn-khoăn lo-lắng, và các chủ khách-sạn sống về du-khách phản-đối, cả những người trước làm nghề bắt chuột nay lái xe cho du-khách, cả Kellett "Chân Đỏ" bán vé tàu cho họ, và hết thấy các nhà đại-diện thương-mại lớn ở St. Hubert cũng đều phản-đối.

V

Sau khi sửa-soạn xong các ống thuốc phage và các ống chích hiệu Luer, Martin lo sắm-sửa những đồ dùng riêng cho thích-hợp với khí-hậu vùng nhiệt-đới. Trong có mười bảy phút đồng-hồ, chàng mua xong một bộ quần áo hàng Palm Beach, hai chiếc sơ-mi mới và một chiếc gậy mà ông chủ hiệu bảo-đảm là gỗ tốt y như gỗ ma-lắc-ca thực, vì chàng nghe nói St. Hubert là một thuộc-địa của Anh, và người Anh nào cũng mang gậy.

VI

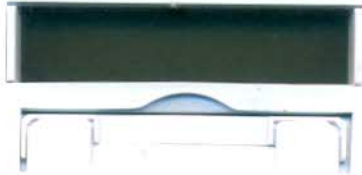
Một buổi sáng mùa đông, Martin, Leora và Sondelius, ba người xuống chiếc tàu thủy St. Buryan trọng-tải sáu-ngàn tấn của công-ty Hàng-Hải McGurk, chở máy-móc, bột mì, cá thu và xe hơi đến Lesser Antilles, rồi cất mật mía, ca-cao, lê, nhựa đường chở về. Một đoàn hai-chục du-khách đi khứ-hồi, nhưng chỉ có đoàn này thôi, cho nên số khăn tay vẫy tiễn biệt cũng ít.

Bến tàu của Công-ty McGurk ở South Brooklyn trong một quận chỉ có toàn những nhà sơn nâu, không có bảng tên hiệu gì cả. Bầu trời xám ngắt, còn mặt đất toàn một màu tuyết-phủ bần-thiếu. Sondelius có vẻ hài lòng lắm. Khi xe chạy qua một cái bến chất đầy những da thú và thùng hàng và đám hành-khách hạng ba nét mặt rầu-rĩ, ông ngó ra ngoài chiếc tắc-xi đầy nhóc và bảo rằng cái mũi tàu St. Buryan mà mọi người đều trông thấy, nhắc ông nhớ tới chiếc tàu Y-pha-nho đã đưa ông tới đảo Cape Verde. Nhưng đối với Martin và Leora đã được đọc những truyện tả về cảnh bi-tráng của biệt ly, nào những người bồi tàu ôm những bó hoa lớn tướng, chạy vội chạy vàng, nào những ông hầu-tước, bá-tước, những bà mới ly-dị chồng được nhà báo phỏng-vấn, nào những ban nhạc chơi bài "Cờ Điểm Hoa Sao", thì chiếc St. Buryan chẳng có gì là nên thơ và hình-dáng nó như một chiếc phà sang ngang trông thực là nản.

Chỉ có một mình Terry đi tiễn chàng, đem một hộp kẹo tặng cho Leora.

Martin chưa bao giờ đi một chiếc tàu nào lớn hơn chiếc xuồng máy. Chàng ngó chăm-chăm lên cái thành tàu sơn đen cao như một bức tường. Lúc bước chân lên chiếc cầu tàu, chàng có cảm-tưởng như chàng được tự rút mình ra khỏi đất nước thân-thuộc yên-vui, và chàng ngượng-ngùng thấy thái-độ thân-nhiên của các

hành-khách khác, đã quen đi du-lịch, đứng tựa lan-can tàu nhìn xuống. Lên đến tàu, chàng thấy sân trước chẳng khác gì một cái sân sau của một nhà bán sắt cũ, và chiếc tàu thì nghiêng về một bên, ngay lúc này còn đang ở trong bến mà nó đã tròn-trành khó chịu.

Còi rút lên một hồi ngạo-nghe, người ta kéo dây neo thuyền lên. Terry đứng trên bến cho đến khi chiếc tàu trên chở Martin, Leora và Sondelius đứng ép bụng vào lan-can, lướt qua khỏi trước mặt chàng, chàng mới quay nhanh gót trở về.

Martin nhận thấy mình thế là rời khỏi xứ-sở, dẫn mình ra ngoài biển cả nguy-hiểm, để tới một nơi đang có bệnh dịch nguy-hiểm, chàng không còn cách nào rời khỏi con tàu cho đến lúc nó tới một hòn đảo nào đó xa-xăm. Cái sàn tàu hẹp có những hàng nhựa đen kẻ giữa những khe ván ghép, biến thành nhà ở của chàng. Gió nhẹ thổi ngang qua hải-cảng rộng làm cho chàng ớn lạnh. Tuy nhiên biết làm sao bây giờ? Chàng chỉ còn trông mong ở Thượng-Đế, Người vẫn thường hay phù-hộ cho chàng!

Trong khi chiếc St. Buryan rời bến chạy vào sông và Martin đang đề-nghị với phái-đoàn của chàng xuống tầng dưới xem có cái gì uống không, thì có tiếng một chiếc xe tắc-xi thẳng rít lên ở trên bến, và có bóng một người vừa cao vừa gầy ở trên xe bước xuống,

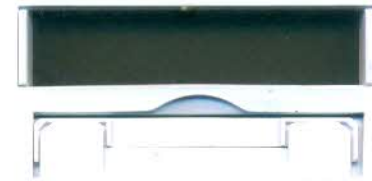
hấp-tấp chạy về phía con tàu, nhưng chạy rất yếu và loạng-choạng, bọn Martin nhận ngay ra là Max Gottlieb, ông ngó lên tìm họ, có ý muốn giơ tay lên vẫy chào từ biệt, nhưng không trông thấy họ đứng ở lan-can, ông đành quay về, buồn-rầu, ngo-ngác...

VII

Vì là đại-diện cho Ross McGurk, vì những công việc này của họ, xấu cũng có, tốt cũng có, nên họ được ở hai phòng sang nhất trên sàn thượng.

Tối Sandy Hook gặp bão tuyết, Martin bị lạnh run lên, tới Cape Hatteras thì bị say sóng, còn trên quãng đường giữa hai nơi đó thì có lúc chàng bị mệt-mỏi, có lúc được dễ chịu. Leora cũng bị lạnh như chàng, cũng bị say sóng kiểu các bà quý-phái, nhưng không bị mệt chút nào. Nàng cố ép chàng nghe nàng đọc những điều cần biết trong cuốn sách Hướng-Dẫn Du-Lịch Tây Ấn-Độ mà nàng đã tìm mua trước khi đi.

Sondelius thì sục-sạo khắp tàu làm ai cũng phải để ý. Ông uống trà với viên Thuyền Trưởng, đùa-bỡn với các thủy-thủ, bàn-luận

những vấn-đề cao-siêu với viên mục-sư da đen ở hạng ba. Ông bắt người ta phải nghe ông nói - cả tàu lúc nào cũng chỉ nghe thấy có tiếng ông : ông hát vang lên ở trên sàn tàu, ông cãi lại viên Thủy-thủ-trưởng bệnh-vực chủ nghĩa Bôn-sê-vích, ông tranh-luận với viên đệ-nhất chỉ-huy-quan về vấn-đề đốt dầu, ông dạy người bồi bar cách pha rượu gin với chanh. Ông tổ-chức trò vui cho trẻ con ở hạng ba, và ông mượn của viên đệ - nhất chỉ-huy-quan một cuốn sách về hàng-hải để đọc trong lúc không có trò giải-trí nào khác.

Ông đã làm cho cuộc hành-trình của tàu St. Buryan vốn dĩ bình-thường và thận-trọng, không có gì đặc-sắc, trở nên vui-nhộn, nhưng ông đã làm một việc : ông tỏ ra lịch-sự, lễ độ với Cô Gwilliam, thấy cô phiêu-lưu có vẻ cô-đơn, ông muốn làm cho cô vui lên.

Gwilliam xuất-thân từ một gia-đình khá giả nhất ở Xã New Jersey, cha làm luật-sư và chấp-sự trong giáo-hội, ông nàng là một chủ trại tráng-khiên. Sở dĩ nàng đã ba-mươi tuổi mà chưa có chồng, hoàn-toàn là vì thanh-niên tân-tiến lúc bấy giờ chỉ mê những cô gái tro tráo biết nhảy điệu jazz. Nàng không những là một thiếu-nữ kín-đáo tế-nhị, mà còn là một ca sĩ có tài. Sự thật, nàng tới Tây Ấn-Độ để tìm cách bảo-tồn để truyền lại cho hậu-thế những cái hay cái đẹp của nghệ-thuật cổ, những bài dân-ca nàng sẽ sưu-tập và hát cho dân-

chúng nghe - chỉ cần sao cho nàng có thể học hát được những bài đó.

Nàng nhận xét Gustaf Sondelius, thấy ông là một người khùng, không có một chút phong-nhã nào như mấy ông đại-lý hăng bảo - hiểm, giám-đốc văn-phòng nàng thường gặp ở Câu-lạc bộ Điện-Viên Giao-Tế tại tỉnh nhà, và điều tệ hại là ông không hỏi-hạn gì ý - kiến nàng về mỹ-thuật và phép lịch-sự. Những truyện ông nói về mấy ông tướng này tướng nọ, về những nhân-vật này, nhân-vật nọ, có thể coi như nói dối, không đáng đếm-xỉa tới, vì nàng chẳng thấy ông kết bạn với cái đám thợ-thuyền bán-thiu ở trên tàu là gì ? Ông cần phải được nàng mắng khéo cho mấy câu mới xong.

Khi hai người đứng tựa ở lan-can tàu với nhau, nghe ông hát một bài ca ngợi cảnh trời chiều, giọng Thụy-Điền thô-lỗ buồn cười, nàng bảo, "Thế nào, Ông Mấn-Xá, hôm nay ông có bày ra thêm được trò gì hay-ho không? Hay ông có để cho ai có dịp mở miệng ra lấy một lần, nói lấy một câu nào không?"

Nhưng nàng đứng ngăn người ra thấy ông lảng-lặng lĩnh đi chỗ khác, không một lời các từ xã-giao mà bất cứ một người đàn ông nào cho dẫu là người ngoại-quốc, cũng phải biết giữ lễ đối với một phụ-nữ có học-thức.

Sondelius đi tìm Martin phân-nản, "Anh Slim - cho phép tôi được bắt chước Terry gọi

anh bằng cái tên này - Tôi suy nghĩ thấy anh và ông Gottlieb của anh có lý. Cứu chữa cho những đứa ngu dại thực là mất công vô ích. Theo thiên-nhiên là một cái nhàm lốn. Cứ làm bộ kiêu-xa phách-lối như lão Tubbs là hơn. Có thể thì lại được thiên-hạ trọng-vọng, ngay đến các cô gái già nghệ-sĩ ở New Jersey cũng sẽ trọng-vọng mình... Lòng tự-cao tự-dại của con người ta kể cũng lạ-lùng thật ! Tôi, một người đã từng bị rất nhiều những Vĩ - nhân nguyên-rửa, ngược-dãi, một người đã có lần bị nhốt vào một nhà tù ở Thổ-nhĩ-kỳ để chờ ngày xử bắn, thế mà cũng không bị người ta làm bực mình bằng cái con dĩ-dại tự-cao tự-dại phách-lối này. A, tự-cao tự-dại ! Đó mới là kẻ thù !"

Hiển-nhiên là ông không còn mắc-miu gì với cô Gwilliam nữa. Mọi người lại thấy ông tranh-luận với bác-sĩ trên tàu về đường khớp xương trên sọ người da đen, và ông đặt ra một lối chơi cầu kích-kết trên sàn tàu. Nhưng một tối, ông ngồi đọc sách trong phòng giao-tế, lưng còng xuống, đôi kính lão đeo tụt xuống giữa mũi, vệt môi thì mím lại; Martin bất chợt đi ngang qua, nhìn vào cửa sổ, chàng không tin mắt mình thấy ông già xòm hăn đi.

VIII

Trong lúc ngồi chơi bên cạnh Leora trên một chiếc ghế ở sàn tàu, Martin để ý quan-sát nàng, sau bao nhiêu năm đã quá quen đi như một truyện tất nhiên, chàng không mấy lưu tâm tới nàng, bây giờ chàng mới lại thực-sự ngắm kỹ khuôn mặt nhìn nghiêng của nàng, chàng thấy khuôn mặt xanh-xao quá. Chàng suy nghĩ về nàng cũng như chàng suy nghĩ về phage, chàng nghiêm-nghị trách mình đã hồ-hững với nàng, và nghiêm-nghị quyết-định phải lập-tức ăn ở cho ra một người chồng tối đối với nàng.

- Lee à, bây giờ anh mới có dịp tìm thấy nhân-tính trở lại, bây giờ anh mới nhận biết khi ở Nữ-Uớc em đã sống cô-đơn vô cùng.

- Nhưng đâu có.

- Em đừng cãi bậy ! Nhất định là em đã cô-đơn hiu quạnh. Thôi để khi trở về, anh sẽ bỏ ra mỗi ngày một ít thời giờ để mình... mình đi dạo chơi, coi chiếu bóng, giải-trí đủ thứ mấy nhau. Anh sẽ mua hoa tặng em, mỗi sáng. Ngồi đây với nhau như thế này chả là yên-vui hạnh-phúc sao ! Nhưng thực-tình bây giờ anh bắt đầu suy ngẫm và nhận rõ thấy anh đã hồ-hững với em hết sức... Em cũng, nói thật cho

anh nghe đi, có phải em buồn ghê - gớm lắm không ?

- Không mà. Thực đấy.

- Không. Kể cho anh nghe đi.

- Có gì đâu mà kể.

- Thôi dứt em đi, ngàn năm một thuở, bây giờ là lần thứ nhất anh có dịp thành-tâm nghĩ đến em, và anh thẳng-thắn nhận rằng anh đã bỏ-lo không săn-sóc em tý gì cả...và anh định tâm sẽ gởi hoa cho em...

- Này thôi, anh Sandy Arrowsmith ơi! Anh hãy bỏ truyện ấy đi cho em nhờ! Đừng làm khổ em nữa! Anh lại định chơi sang, muốn xám-hối, tự làm khổ mình, nên mới nghĩ em là một người vợ khốn-khổ khốn-nạn, xấu-số bạc-mệnh, như trong tiểu-thuyết ấy có phải không ? Anh đau khổ như vậy chưa đủ vừa lòng hay sao mà còn muốn làm cho mình hoàn-toàn đau khổ...Khi trở về Nữ-Uớc, nếu anh cứ cố tình làm cái trò ấy, để hết tâm-trí vào việc chăm-lo săn-sóc em, thì chắc cuộc sống như vậy dễ sợ lắm. Anh sẽ hùng-hục làm cái việc ấy như con trâu. Rồi mỗi ngày... những ngày anh không quên tặng hoa !... em lại phải cái nạn cảm ơn anh, rồi cái khổ bị anh lôi kéo đi coi xi-nê khi em muốn ở nhà ngủ một giấc...

- Ồ, thế ư, thế ra...

- Thôi mà, em xin anh ! Anh thì anh rất tốt và rất thương yêu em, nhưng tính anh chỉ thích nắm hết quyền-hành chỉ-huy cho nên bao giờ em cũng phải chiều theo ý thích của anh,

cho dầu có vì thế mà em phải cô-đơn, em cũng đành. Nhưng... Có lẽ em có tính lười. Thà em cứ chúi trong xó nhà còn hơn phải mất công sắm-sửa ăn diện, làm cho nhiều người biết tiếng, và bao nhiêu thứ khác nữa... Em thích trông nom việc nhà... khi quá ! giá em dẫn người ta sơn lại cái bếp trong khi mình đi vắng có phải hay bao nhiêu, cái bếp nhỏ đẹp đấy chứ anh nhỉ ?... rồi em về đọc mấy cuốn sách chữ Pháp, rồi em ra phố đi dạo một vòng, ngắm các tủ hàng, ăn một cốc kem sô-đa, thế là đủ hết ngày. Anh Sandy, thực tình, em yêu anh kinh-khủng. Nếu anh thích, em có thể chịu ngược-dãi hết sức để cho anh vui lòng, nhưng em không biết nói dối một cách lịch-sự, khéo-léo, em chỉ có thể nói dối được những chuyện nho-nhỏ và dễ-dễ thôi, chẳng hạn như chuyện em nói với anh tuần trước...em bảo anh là em không ăn kẹo và không bị đau bụng, nhưng thực ra em ăn đến gần nửa ký và bụng đau xoắn lại như đau đẻ... Thực thế, em là một người vợ ngoan mà, nhất định là như thế !

Tàu chạy từ vùng biển xám tới những vùng biển tía và biển bạc. Lúc mặt trời lặn, họ đứng tựa lan-can, và chàng cảm thấy sự bao la của biển cả, của đời sống. Từ xưa chàng luôn luôn sống trong tưởng-tượng. Trong lúc chàng - một thanh-niên có vợ chẳng ai buồn để ý tới, đi hấp-ta-hấp-táp ở ngoài đường, hết đâm vào người này lại đụng vào người kia, để mua một miếng thịt bò thui nguội về ăn,

thì trong đầu óc chàng rộng như vòm trời bao la, không biết đến phó-xá là gì, mà chỉ thấy toàn những siêu-vi-trùng to như những quái-vật trong rừng thẳm, những chai lọ đục - vẩn vi-trùng xếp dài hàng mấy dặm trường, rồi chàng tưởng như mình đương sai bảo người phụ tá làm việc này việc nọ, và Max Gottlieb đương trang-nghiêm khen ngợi chàng. Các giấc mơ của chàng luôn luôn dính-dáng tới công việc khảo-cứu của chàng. Lúc này cũng không kém phần đam-mê như vậy, chàng chợt tỉnh giấc mơ thấy nào con tàu, nào biển khơi huyền-bí, nào Leora ở bên cạnh, và trong cảnh chiều tà về mùa đông của miền nhiệt-đới ấm-áp, chàng gọi nàng bảo, "Cung ơi, Đây mới chỉ là cuộc du-lịch đầu tiên của chúng ta mà thôi ! Nếu anh thành-công ở St. Hubert, anh sẽ là người đáng kể trong giới khoa-học, chúng mình sẽ có dịp đi du-lịch ngoại-quốc nữa, đi sang Pháp, sang Anh, sang Ý, đi khắp mọi nơi nữa kia !"

"Chúng mình có thể đi được ư anh? Ồ, anh Sandy ! Đi đây đi đó, tuyệt quá !"

IX

Chắc chẳng bao giờ chàng biết nàng đã ngồi có đến cả một tiếng đồng-hồ ngắm chàng

ngủ trong phòng riêng của hai người ở trên tàu, dưới ánh sáng nửa tỏ nửa mờ của những ngọn đèn ở phòng khách bên cạnh chiếu sáng.

Chàng không đẹp trai, trông chàng kỳ-cục như một con chó con đang nằm ngủ vào một buổi trưa hè. Tóc chàng rối-bù, mặt vùi vào chiếc gối nát-nhàu mà hai tay chàng vòng ôm lấy. Nàng nhìn chàng, mỉm cười, hai bên mép nàng căng ra, đôi môi trông như đôi cánh cung nhỏ giương lên.

"Những lúc anh ấy lôi-thôi-lếch-thếch, mình lại càng thấy yêu anh ấy hơn! Sandy, anh thấy không, em đi theo anh là khôn lắm chứ! Anh mệt như thế kia! Và lỡ anh mắc cái bệnh kia thì sao! Ngoài em ra, chả ai là người có thể săn-sóc anh đâu! Chả ai biết anh khó tính như thế nào - anh ghét mận và bao nhiêu thứ khác như thế nào. Đêm ngày, lúc nào em cũng sẽ săn-sóc anh - anh chỉ khờ thờ dài một cái là em đã tỉnh dậy ngay. Và nếu anh cần trườn nước đá, thuốc men - em sẽ có ngay cho anh, nếu có phải lên vào nhà triệu-phú nào đó soáy mấy cục đá trong ly rượu của họ, em cũng dám làm! Ồ, anh yêu của em!"

Nàng xoay chiếc quạt máy cho có nhiều gió thổi vào người chàng, rồi nàng khẽ đi nhón gót sang phòng khách chật-chội. Trong phòng không có nhiều đồ-đạc, ngoại trừ một cái bàn tròn, mấy cái ghế, một tấm gương, và

một chiếc tủ gỗ đào-hoa-tâm mà nàng không biết dùng để làm gì.

"Trông như là... A ! Tức ghê ! Có lẽ mình phải xếp dọn làm sao..."

Nhưng nàng không có tài xếp đặt bàn ghế với bày tranh ảnh để đem lại sinh-khí cho gian phòng lạnh-lẽo như nhà mồ này. Trong đời nàng chưa bao giờ bỏ ra ba phút để bày hoa. Nàng có vẻ do-dự, mỉm cười, tắt đèn đi, rồi rón-rén trở về phòng ngủ bên chàng.

Nàng nằm trên tấm khăn trải giường, trong bầu không-khí uế-oải miền nhiệt-đới, thân-hình mảnh-khảnh mặc có mỗi chiếc áo ngủ mỏng nhẹ. Nàng nghĩ, "Mình thích có một chiếc phòng ngủ nhỏ, như vậy mình nằm gần Sandy hơn và mình đỡ sợ cái nọ cái kia hơn. Nhưng anh ấy sao làm phách thế ! Để hôm nào mình bảo cho mà biết. Thế nào mình cũng bảo cho mà biết ! Cùng ơi, mình sẽ cùng đi với nhau sang Pháp chơi, cùng với em hai đứa chúng mình cùng đi với nhau, cùng nhớ !"

Rồi nàng ngủ thiếp đi, miệng vẫn giữ nụ cười, khuôn mặt xinh-xinh của nàng mới gầy làm sao...